

III

(Akty przygotowawcze)

KOMITET REGIONÓW

66. SESJA PLENARNA W DNIACH 11 I 12 PAŹDZIERNIKA 2006 R.

Opinia Komitetu Regionów w sprawie wniosku dotyczącego rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady ustanawiającego Europejski fundusz dostosowania do globalizacji

(2007/C 51/01)

KOMITET REGIONÓW,

uwzględniając rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady *ustanawiające Europejski fundusz dostosowania do globalizacji* COM(2006) 91 wersja ostateczna — 2006/0033 (COD),

uwzględniając decyzję Rady Unii Europejskiej z dnia 27 marca 2006 r. o zasięgnięciu opinii Komitetu w tej sprawie zgodnie z art. 265 ust. 1 Traktatu ustanawiającego Wspólnotę Europejską,

uwzględniając decyzję swego Przewodniczącego z dnia 22 lutego 2006 r. o powierzeniu Komisji ds. Polityki Gospodarczej i Społecznej przygotowania opinii w tej sprawie,

uwzględniając swoją opinię w sprawie komunikatu *Restrukturyzacja i zatrudnienie — antycypacja i towarzyszenie restrukturyzacji na rzecz poprawy zatrudnienia: rola Unii Europejskiej* (COM(2005) 120 końcowy (CdR 148/2005 fin),

uwzględniając swoje rezolucje w sprawie priorytetów Komitetu Regionów na rok 2006 (CdR 275/2005),

uwzględniając projekt opinii przyjęty dnia 3 lipca 2006 r. (CdR 137/2006 rev. 1) (sprawozdawca: Irene OLDFATHER, deputowana do parlamentu szkockiego, UK/PES),

na 66. sesji plenarnej w dniach 11-12 października 2006 r. (posiedzenie z dnia 11 października) przyjął następującą opinię:

1. Stanowisko Komitetu Regionów

Komitet Regionów

1.1 **Uważa**, że konieczny socjalny charakter europejskiej gospodarki — wystarczający poziom ochrony w dziedzinach takich jak bezrobocie, emerytury i inne świadczenia społeczne oraz pewien stopień ochrony zatrudnienia — powinien zostać zachowany, lecz zmodernizowany na właściwym szczeblu europejskim, krajowym lub regionalnym zgodnie z zasadą pomocniczości, tak aby zapewnić konkurencyjność gospodarki europejskiej i aby mogła ona sprostać problemom demograficznym i związanym z globalizacją.

1.2 **Z zadowoleniem przyjmuje** propozycję utworzenia funduszu dostosowania do globalizacji (EGF), poprzez który Wspólnota mogłaby pokazać swoją solidarność z pracownikami dotkniętymi zwolnieniami wynikającymi ze zmian w handlu światowym. **Uważa**, że pomoc pracownikom indywidualnym w przekwalifikowaniu, tak aby mogli w przyszłości znaleźć zatrudnienie, nie stanowi „subsydiowania pracy”, lecz zmniejsza ciężar bezrobocia dotykającego jednostki i państwo, maksymalizuje wykorzystanie istotnego zasobu gospodarczego i przyczynia się do zwiększenia wiedzy o globalizacji i poziomu jej akceptacji oraz do wzrostu elastyczności rynku pracy. **Uznaje**, że wiele przypadków restrukturyzacji w UE wynika ze zmian technologicznych lub ze zmian w upodobaniach konsumentów, które nie są związane z handlem światowym i z tego względu nie kwalifikowałyby się do pomocy z EGF. Propozycja Komisji ogranicza więc zakres dostępności EGF do przypadków, gdy można wykazać powiązanie między utratą zatrudnienia a znaczącymi zmianami strukturalnymi w handlu światowym. Komitet **uważa**, że w celu rozwiązania problemów wynikających z utraty miejsc pracy ze względu na relokację przedsiębiorstw w ramach UE należy wykorzystywać zwłaszcza istniejące instrumenty w powiązaniu ze środkami z funduszy strukturalnych. Komitet **jest przekonany**, że zasada współfinansowania i finansowania dopasowanego powinna być stosowana także w odniesieniu do EGF w celu zapewnienia prawdziwej motywacji w działaniu na szczeblu krajowym, regionalnym i lokalnym.

1.3 **Stwierdza**, że prawidłowe przewidywanie, planowanie i właściwe strategie inwestycyjne, w tym inwestycje w kapitał ludzki, stanowią odpowiednie podejście długoterminową, które pozwoli sprostać wyzwaniu globalizacji, podczas gdy cele i zakres finansowania funduszu EGF (według definicji ze szczytu prezydencji brytyjskiej w grudniu 2005 r.) ograniczają się do zajmowania się negatywnymi konsekwencjami zmian strukturalnych w handlu światowym poprzez interwencje *a posteriori*.

1.4 **Podkreśla** ogólny pozytywny wpływ globalizacji na wzrost i zatrudnienie we Wspólnocie i z tego względu **zwraca uwagę na fakt**, że fundusz łagodzący negatywne skutki globalizacji powinien mieć do swojej dyspozycji odpowiednie środki. Komitet Regionów **sugeruje** więc, aby pułap wydatków rocznych został ustalony na 1000 milionów euro, o ile jest to zgodne z postanowieniami perspektyw finansowych na lata 2007-2013.

1.5 **Podkreśla**, że władze lokalne i regionalne odgrywają aktywną rolę w zakresie łagodzenia skutków masowych zwolnień. Z tego powodu **uważa**, że powinny one uczestniczyć w ubieganiu się o środki z tego funduszu. **Przyjmuje jednak do wiadomości**, że wymagane zatwierdzenie przez państwa członkowskie takiego ubiegania się będzie odbierane jako pośrednie potwierdzenie powagi sytuacji i zobowiąże te państwa do wzięcia odpowiedzialności za jej rozwój. Fundusz EGF nie może podważać odpowiedzialności państw członkowskich za znalezienie ich własnej odpowiedzi na restrukturyzację gospodarki.

1.6 **Dostrzega**, że łączenie zakresów odpowiedzialności funduszu EGF i funduszy strukturalnych nie jest ani zamierzone, ani możliwe, ani też pożądane (biorąc pod uwagę uciążliwe i czasochłonne procedury programowania i zarządzania oraz audytu) i że państwa członkowskie będą musiały w swoich zgłoszeniach wykazać brak takiego nakładania się oraz komplementarność różnych instrumentów finansowych. **Przyjmuje do wiadomości**, że fundusz EGF nie zajmuje się ogólnym rozwojem regionu, lecz możliwością masowych zwolnień w poszczególnych firmach, obejmując jednocześnie, że takie wydarzenia mogą mieć szerszy wpływ na sytuację w regionie poprzez wpływ na dostawców, którzy z kolei mogą stanowić istotny czynnik rozwoju regionalnego.

1.7 **Dostrzega**, że w odróżnieniu od funduszy strukturalnych, nie będzie „sprawiedliwego podziału” środków funduszu EGF w oparciu o relatywne poziomy rozwoju; zamiast tego występować będzie koncentracja środków tam, gdzie rzeczywiście będą miały miejsce zwolnienia.

1.8 **Uznaje**, że chociaż ostatecznym beneficjentem jest indywidualny pracownik, wdrożenie działań funduszu EGF (np. realizacja usług doradczych) nie będzie się odbywało poprzez indywidualnych pracowników, lecz poprzez władze lub przedsiębiorstwa lokalne/regionalne/krajowe.

1.9 **Przypomina** stwierdzenie komisarza, że fundusz EGF „musi być instrumentem interwencji szybkiej i niebiurokratycznej”. **Wyraża więc ubolewanie**, że proponowane procedury podejmowania decyzji, według których każda interwencja EGF musi zostać zatwierdzona indywidualnie i w kolejnych częściach przez władze budżetowe UE (Radę i Parlament), działają na niekorzyść szybkiej reakcji, niezbędnej zarówno z moralnego, jak i obiektywnego punktu widzenia.

2. Zalecenia Komitetu Regionów

Zalecenie 1

Motyw 5

Tekst proponowany przez Komisję	Poprawka KR-u
(5) Działanie finansowane w ramach niniejszego rozporządzenia nie powinno otrzymywać pomocy finansowej z innych instrumentów finansowych Wspólnoty.	(5) Działanie finansowane w ramach niniejszego rozporządzenia ~~może nie powinno~~ otrzymywać <u>uzupełniająca pomoc finansową pomocy finansowej</u> z innych instrumentów finansowych Wspólnoty.

Uzasadnienie

- Fundusze strukturalne UE zapewniają współfinansowanie mechanizmów krajowych, które umożliwiają państwom członkowskim podjęcie działania w przypadku masowych zwolnień. Jednakże mechanizmy te niekoniecznie mają formę działań o krótkim lub średnim okresie trwania. Powinna zatem istnieć możliwość, by działania finansowane w ramach EGF uzupełniały pomoc płynącą z innych instrumentów finansowych wspólnoty w krótkim okresie czasu.
- Ponadto 5. motyw oryginalnego tekstu wydaje się być sprzeczny z art. 5 ust. 2 lit. d), który stwierdza, że wniosek o finansowanie z EGF „zawiera następujące informacje: konkretne działania, które mają być finansowane, z podziałem na szacunkowe koszty, w tym informacje dotyczące ich komplementarności z działaniami finansowanymi z funduszy strukturalnych”.

Zalecenie 2

Motyw 6

Tekst proponowany przez Komisję	Poprawka KR-u
(6) Pomoc wspólnotowa może być udzielona jedynie na wniosek zainteresowanego państwa członkowskiego. Komisja powinna zapewnić równe traktowanie wniosków przedłożonych przez państwa członkowskie.	(6) Pomoc wspólnotowa może być udzielona jedynie na wniosek zainteresowanego państwa członkowskiego, <u>działającego w porozumieniu z zainteresowanymi władzami lokalnymi i/lub regionalnymi zgodnie z wewnętrznymi uregulowaniami konstytucyjnymi w poszczególnych państwach członkowskich.</u> Komisja powinna zapewnić równe traktowanie wniosków przedłożonych przez państwa członkowskie, <u>lecz rozkład geograficzny wydatków funduszu nie będzie brany pod uwagę przy podejmowaniu decyzji.</u>

Uzasadnienie

W poprawce podkreśla się, że władze lokalne i regionalne, tak jak i państwa członkowskie, odgrywają aktywną rolę w łagodzeniu negatywnych konsekwencji globalizacji. Ponieważ w rozporządzeniu mierzy się wpływ na regiony w celu ustalenia, czy EGF powinien mieć zastosowanie, władze regionalne i lokalne powinny uczestniczyć w działaniach EGF zgodnie z zasadą pomocniczości.

Pomoc powinna być przyznawana według kryteriów określających warunki jej udzielania. Komisja powinna opierać się wszelkim naciskom państw członkowskich co do „sprawiedliwego podziału”.

Zalecenie 3

Art. 2

Kryteria interwencji

Tekst proponowany przez Komisję	Poprawka KR-u
<p>Wkład finansowy z Funduszu jest zapewniony, gdy istotne zmiany strukturalne w kierunkach światowego handlu prowadzą do poważnych zakłóceń gospodarczych, a szczególnie ogromnego wzrostu przywozu do UE, postępującego spadku udziału rynkowego UE w danym sektorze lub przemieszczaniu się działalności gospodarczej do państw trzecich, skutkiem czego jest:</p> <p>(a) co najmniej 1 000 zwolnień w przedsiębiorstwie, włącznie z pracownikami zwalnianymi u jego dostawców lub producentów znajdujących się poniżej w łańcuchu dostaw, w regionie, w którym bezrobocie mierzone na poziomie NUTS III, jest wyższe niż średnia UE lub średnia krajowa</p> <p>lub</p> <p>(b) co najmniej 1 000 zwolnień, w okresie 6 miesięcy, w jednym lub więcej przedsiębiorstwach w sektorze, mierzonych na poziomie NACE 2, stanowiących co najmniej 1 % regionalnego zatrudnienia mierzonego na poziomie NUTS II.</p>	<p>Wkład finansowy z Funduszu jest zapewniony, gdy istotne zmiany strukturalne w kierunkach światowego handlu prowadzą do poważnych zakłóceń gospodarczych, a szczególnie ogromnego wzrostu przywozu do UE, postępującego spadku udziału rynkowego UE w danym sektorze lub przemieszczaniu się działalności gospodarczej do państw trzecich, skutkiem czego jest:</p> <p>(a) co najmniej ~~1 000~~ <u>500</u> zwolnień w przedsiębiorstwie, włącznie z pracownikami zwalnianymi u jego dostawców lub producentów znajdujących się poniżej w łańcuchu dostaw, w regionie, w którym bezrobocie mierzone na poziomie NUTS III, jest wyższe niż średnia UE lub średnia krajowa;</p> <p>lub</p> <p>(b) co najmniej ~~500~~ <u>500</u> zwolnień, w okresie ~~12~~ <u>6</u> miesięcy, w jednym lub więcej przedsiębiorstwach w sektorze, mierzonych na poziomie NACE 2, stanowiących co najmniej 1 % regionalnego zatrudnienia <u>lub</u> ~~gdy regionalne zatrudnienie mierzone~~ <u>gdy regionalne zatrudnienie mierzone na poziomie NUTS II obniżyło się w tym samym okresie o co najmniej 10%;</u></p> <p>(c) <u>gdy kryteria ilościowe wskazane w lit. lit. a) i b) nie są spełnione, Komisja może w wyjątkowych i odpowiednio uzasadnionych przypadkach dopuścić składanie przez państwo członkowskie wniosku o interwencję EGF.</u></p>

Uzasadnienie

Kryteria należy zmienić, aby stosowanie funduszu stało się bardziej elastyczne. Jest także ważne, by rozporządzenie zawierało klauzulę ochronną pozwalającą na wykorzystanie kryterium politycznego przy rozważaniu kwalifikowania się wniosków o interwencję.

Zalecenie 4

Art. 5 ust. 1

Zastosowania

Tekst proponowany przez Komisję	Poprawka KR-u
<p>1. Państwo członkowskie przedkłada Komisji wniosek o wkład z EFG</p> <p>[...]</p>	<p>1. Państwo członkowskie, <u>po konsultacji z właściwymi władzami lokalnymi i/lub regionalnymi oraz partnerami społecznymi</u>, przedkłada Komisji wniosek o wkład z EFG</p> <p>[...]</p>

Uzasadnienie

Władze lokalne i regionalne oraz wspólnoty będą dotknięte konsekwencjami zwolnień i zamknięcia przedsiębiorstw, dlatego powinny uczestniczyć w przygotowywaniu strategii zaradczych. Z tego względu powinny uczestniczyć w procesie składania wniosków, przynajmniej w celu zapewnienia komplementarności między działaniami podejmowanymi na szczeblu lokalnym, regionalnym, krajowym i europejskim.

Zalecenie 5

Art. 5 ust. 6

Zastosowania

Tekst proponowany przez Komisję	Poprawka KR-u
5. Komisja zapewnia równe traktowanie wniosków przedstawionych przez państwa członkowskie.	5. Komisja zapewnia równe traktowanie wniosków przedstawionych przez państwa członkowskie, <u>lecz ogólny sposób rozdzielenia wydatków Funduszu pod względem geograficznym nie będzie brany pod uwagę.</u>

Uzasadnienie

Pomoc powinna być przyznawana według potrzeb określonych na podstawie kryteriów jej udzielania. Komisja powinna opierać się jakimkolwiek naciskom ze strony państw członkowskich domagających się „sprawiedliwego podziału”.

Zalecenie 6

Art. 6

Komplementarność, zgodność i koordynacja

Tekst proponowany przez Komisję	Poprawka KR-u
5) Państwo członkowskie zapewnia, by konkretne działania otrzymujące wkład finansowy zgodnie z Funduszem nie otrzymywały pomocy z innych instrumentów finansowych Wspólnoty.	5) Państwo członkowskie zapewnia, by konkretne działania otrzymujące wkład finansowy zgodnie z Funduszem <u>mogły również otrzymywać pomoc nie otrzymywały pomocy</u> z innych instrumentów finansowych Wspólnoty.

Uzasadnienie

Artykuł 15 ust. 1 tekstu proponowanego przez Komisję wyraźnie odnosi się do możliwości „komplementarności” z innymi instrumentami finansowymi wspólnoty (tzn. funduszami strukturalnymi i EFS), które mogą zostać wykorzystane w przypadku zwolnień na dużą skalę.

Zalecenie 7

Art. 12

Procedura budżetowa

Tekst proponowany przez Komisję	Poprawka KR-u
1. Jeżeli Komisja uzna, że powinien być przekazany wkład finansowy z funduszu, przedkłada do organu budżetowego wniosek o zatwierdzenie środków do kwoty określonej zgodnie z art. 10. [...]	1. Jeżeli Komisja uzna, że powinien być przekazany wkład finansowy z funduszu, zatwierdzi środki <u>przedkłada do organu budżetowego wniosek o zatwierdzenie środków</u> do kwoty określonej zgodnie z art. 10. [...]
2. Komisja przedkłada organowi budżetowemu jednocześnie kilka wniosków. [...]	2. Komisja <u>informuje organ budżetowy przedkłada organowi budżetowemu jednocześnie kilka wniosków.</u> [...]
3. Po udostępnieniu środków przez organ budżetowy Komisja przyjmuje decyzję w sprawie wkładu finansowego.	3. <u>Po udostępnieniu środków przez organ budżetowy</u> Komisja przyjmuje decyzję w sprawie wkładu finansowego.

Uzasadnienie

Potrzeba uzyskania zgody na każdy wniosek zarówno ze strony Parlamentu, jak i Rady spowoduje opóźnienia procesu, który ma zapewnić bezpośrednie, krótkoterminowe wsparcie, a zamiar zatrzymania wniosków aż do czasu, gdy możliwe będzie ich złożenie w większej liczbie jeszcze bardziej go opóźni. Komisja powinna mieć oddelegowane upoważnienie do samodzielnego podejmowania decyzji i jednocześnie na bieżąco informować organ budżetowy o sposobie wydatkowania Funduszu.

Zalecenie 8

Art. 16 ust. 2

Sprawozdanie roczne

Tekst proponowany przez Komisję	Poprawka KR-u
2. Sprawozdanie zostanie przekazane do wiadomości partnerom społecznym.	2. Sprawozdanie zostanie przekazane do wiadomości partnerom społecznym, Europejskiemu Komitetowi Ekonomiczno-Społecznemu i Komitetowi Regionów.

Uzasadnienie

Ze względu na to, że wyniki osiągane dzięki funduszowi dotyczą bezpośrednio władz lokalnych i regionalnych, są one również istotne dla KR-u. Ważne jest zachowanie szerokich konsultacji i przejrzystości w stosunku do instytucji europejskich i partnerów społecznych, którzy przyczynią się do powodzenia projektu.

Zalecenie 9

Art. 17 ust. 2

Ocena

Tekst proponowany przez Komisję	Poprawka KR-u
2. Wyniki oceny zostaną przekazane do wiadomości organowi budżetowemu i partnerom społecznym.	2. Wyniki oceny zostaną przekazane do wiadomości ~~organowi budżetowemu~~ Parlamentowi Europejskiemu, Radzie, Europejskiemu Komitetowi Ekonomiczno-Społecznemu, Komitetowi Regionów i partnerom społecznym.

Uzasadnienie

Ze względu na to, że wyniki osiągane dzięki funduszowi dotyczą bezpośrednio władz lokalnych i regionalnych, są one również istotne dla KR-u. Ważne jest zachowanie szerokich konsultacji i przejrzystości w stosunku do instytucji europejskich i partnerów społecznych, którzy przyczynią się do powodzenia projektu.

Zalecenie 10

Budżet

Maksymalna kwota wydatków z funduszu wynosi ~~500 mln~~ 1 mld EUR rocznie według cen bieżących, o ile jest to zgodne z postanowieniami perspektyw finansowych na lata 2007-2013.

Uzasadnienie

Jest mało prawdopodobne, by kwota przewidziana na budżet była wystarczająca, wzięwszy pod uwagę szacowaną liczbę pracowników odczuwających co roku skutki delokalizacji związanej ze zmianami w kierunkach światowego handlu. Podwojenie maksymalnej kwoty wydatków wydaje się zatem usprawiedliwione i niewątpliwie mieści się w zazwyczaj niewykorzystanej części budżetu Wspólnoty.

Bruksela, 11 października 2006 r.

Przewodniczący
Komitetu Regionów
Michel DELEBARRE